

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obo/14/2019
Identifikačné číslo spisu: 1017201626
Dátum vydania rozhodnutia: 29.07.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1017201626.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ivany Izakovičovej a členiek Mgr. Soni Pekarčíkovej a JUDr. Kataríny Pramukovej v spore žalobcu: Michal Retzer - Miešareň krmív, so sídlom Vlčkovce 44, 919 23 Vlčkovce, IČO: 33 205 655, zastúpeného JUDr. Štefanom Jurčom, PhD., advokátom, so sídlom Šafárikovo námestie č. 7, 811 02 Bratislava, proti žalovanému: Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, so sídlom Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava, IČO: 00 156 621, o náhradu škody vo výške 538.148,31 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12. júna 2018, pod č. k. 12Cb/I/2017-516, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12. júna 2018, pod č. k. 12Cb/I/2017-516, p o t v r d z u j e.

II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n a l.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 12. júna 2018, pod č. k. 12Cb/I/2017-516, žalobu zamietol s tým, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal. Žalobou podanou na súd dňa 30.04.2001 sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 28.737.230,- Sk (538.148,31 Eur) s príslušenstvom z dôvodu, že dňa 01.08.1996 vstúpil Štátny majetok Galanta, ktorého zriaďovateľom je žalovaný, do likvidácie. Žalobca ako dodávateľ krmných zmesí pre Štátny majetok Galantu pokračoval s dodávkami aj počas likvidácie. Nakoľko si likvidáciu Štátneho majetku Galanta objednal žalovaný ako zriaďovateľ tohto štátneho podniku, bol podľa žalobcu povinný zabezpečiť jej priebeh a znášať aj náklady spojené s jeho likvidáciou. Požadovaná suma predstavovala nezaplatené faktúry za dodávky krmnej zmesi určenej pre stáda, ktoré boli podstatou likvidovaného podniku. Podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 10.10.2002 žalobca podal návrh na zmenu návrhu, ktorým prekvalifikoval svoju pôvodne podanú žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia na

žalobu o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu štátu vo výške 16.212.256,- Sk s príslušenstvom. Namietaný nesprávny úradný postup mal spočívať v nečinnosti žalovaného po zistení výmazu Štátneho majetku Galanta, š. p. v likvidácii z obchodného registra, čím žalovaný porušil povinnosti mu uložené zákonom, ktorým postupom mal znemožniť žalobcovi vymáhanie jeho nesporných právnych nárokov a spôsobiť mu tak škodu.

2. Súd prvej inštancie mal za preukázané uzavretie Zmluvy o postúpení pohľadávky dňa 14.05.2003 (ďalej len „zmluva“), ktorou mala spornú pohľadávku od žalobcu nadobudnúť spoločnosť MCST, a.s., so sídlom Vajnorská 136, 832 61 Bratislava, IČO: 35 779 365 (ďalej len „spoločnosť MCST“). Argumentáciu žalobcu, týkajúcu sa skartovania originálu predmetnej zmluvy súd prvej inštancie posúdil tak, že takýto úkon nerobí zmluvu neplatnou. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nie je v predmetnom spore aktívne legitimovaný, keďže už predmetnú pohľadávku nevlastní a túto platne postúpil. K tomuto záveru súd prvej inštancie dospel na základe zápisnice zo stretnutia konaného dňa 10.10.2006, kde zmluvné strany za účasti svojich právnych zástupcov konštatovali, že došlo k uzatvoreniu zmluvy, pričom ani jedna zo strán, a teda ani právny zástupca žalobcu, ktorý bol prítomný na uvedenom stretnutí, nespochybnil jej autentickosť. Podporným pre tento záver bolo podľa súdu prvej inštancie aj podanie zo dňa 27.10.2006, ktorým žalobca zobral späť odvolanie podané proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. júla 2006, pod č. k. 45Cb/41/2001-94, ktorým pripustil zámenu účastníkov na strane žalobcu tak, že z konania vystúpi žalobca a na jeho miesto vstúpi spoločnosť MCST.

3. S námietkou žalovaného, týkajúcou sa jeho označenia a tým aj jeho pasívnej vecnej legitimácie sa súd prvej inštancie nestotožnil a uviedol, že žalobca podaním označeným ako Doplňenie návrhu (č. l. 226 spisu) upravil označenie žalovaného na Slovenská republika, zastúpená v tom čase Ministerstvom pôdohospodárstva Slovenskej republiky, Dobrovičova 1, Bratislava, práve v tej súvislosti, že prekvalifikoval uplatnený nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu štátu, nakoľko v takomto prípade nie je možné žalovať ministerstvo, ale štát, t. j. Slovenskú republiku, zastúpenú Ministerstvom pôdohospodárstva. Uvedeným postupom žalobca podľa súdu prvej inštancie opravil označenie žalovaného, tzn. nešlo o zmenu účastníka v zmysle vtedy platného ust. § 92 ods. 2 O. s. p., ale išlo iba o spresnenie označenia v súvislosti so zmenou žaloby.

4. V závere súd prvej inštancie uviedol, že nakoľko s poukazom na ust. § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka na strane žalobcu absentuje aktívna vecná legitimácia, nevidel dôvod na to, aby sa zaoberal žalovaným vznesenou námietkou premĺčania, ani ďalšími hmotnoprávnymi námietkami, ktoré žalovaný namietal vo svojich vyjadreniach a v rámci pojednávania v predmetnej veci. Z uvedeného dôvodu žalobu zamietol.

5. Proti uvedenému rozsudku sa v zákonom stanovenej lehote odvolal prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu žalobcu, ktorý svoje odvolanie odôvodnil ust. § 355 a nasl. C. s. p. Žalobca sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o absencii aktívnej vecnej legitimácie žalobcu, ku ktorému dospel po viac ako 15 rokoch od podania žaloby. V tejto súvislosti žalobca poukázal na konanie vedené na súde prvej inštancie pod. sp. zn. 45Cb/41/01, ktoré predchádzalo konaniu 12Cb/1/2017. Žalobca zastáva názor, že zmluva sa prieči účelu a cieľu, ktorý účastníci postupovaním pohľadávok chcú dosiahnuť a ako taká je pre žalobcu zvlášť nevýhodná. Okrem iného v priebehu konania nebol originál zmluvy žiadnou stranou sporu predložený.

6. Z obsahu čl. VI. zmluvy pod názvom „Platobné podmienky“ v kontexte s ostatnými jej ustanoveniami je podľa žalobcu zrejmé, že podpisom zmluvy sa jeho postavenie podstatne zhoršilo, nakoľko postúpením pohľadávky nezískal ku dňu podpisu zmluvy žiadne plnenie od postupníka. Odplata mala byť dohodnutá v dodatku k zmluve a poskytnutá postupcovi, teda žalobcovi, iba v prípade, ak postupník získa plnenie od dlžníka, tzn. žalovaného. Splatnosť odplaty mala byť podľa zmluvy do jedného roka odo dňa zaplatenia pohľadávky dlžníkom postupníkovi. Za takto dohodnutých podmienok by žalobca vstupoval do zmluvného vzťahu so spoločnosťou MCST s tým, že odovzdáva celú svoju splatnú a riadne uplatnenú pohľadávku aj s príslušenstvom za protihodnotu nejasných podmienok čo do odplaty.

Inými slovami, by zmluvou podľa žalobcu došlo k zámene vysoko bonitného dlžníka za iného, u ktorého by rovnako žalobca čakal na splnenie záväzku, navyiac ešte s ďalším ročným odstupom. Dojednanie takýchto zmluvných podmienok považuje žalobca za nerovnovážne, a to v jeho neprospech. Žalobca je toho názoru, že zmluva predstavuje simulovaný právny úkon - zmluvu o inkase pohľadávok, ktorú formálne nazvali zmluvou o postúpení podľa ust. § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka.

7. V ďalšom žalobca uviedol, že zmluva neobsahuje náležitosti vyžadované zákonom a trpí takými právnymi vadami, pre ktoré je podľa jeho názoru neplatná. Zdôraznil, že základnou podmienkou pre platné uzavretie zmluvy je jasné prejavenie vôle uzavrieť za konkrétnych podmienok zmluvu. V opačnom prípade by bola takáto zmluva neplatná. Vzhľadom na to, že zmluva bola uzavretá bez akéhokoľvek odkazu na „cenu“, žalobca ju považuje za neplatnú. V zmluve musí byť obsiahnuté aspoň minimálne kritérium jej výpočtu, ktoré však v danom prípade absentuje. V spore zároveň nebolo preukázané relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky, ktoré by bez ďalšieho zakladalo aktívnu legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Rovnako žalobca poukázal na nedostatky, ktoré vykazuje „overená kópia“ zmluvy, konkrétne absencia prepojenia zmluvy s osvedčovacou doložkou, vyhotovenou Obecným úradom Vlčkovce dňa 30.06.2003. Inými slovami, osvedčovacia doložka nie je pevne zviazaná a spojená s telom zmluvy, tzn. previazaná trikolórou alebo prelepením okrajov v hornom rohu a označenie prelepenia pečiatkou matriky obce. So zmluvou je pevne spojená jedine osvedčovacia doložka o legalizácii podpisu predsedu predstavenstva spoločnosti MCST, ktorú vykonal notár.

8. Právny názor súdu prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí je podľa žalobcu v priamom rozpore s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Obo/255/2006, ktoré bolo pre súd prvej inštancie záväzné. V rámci odvolania žalobca poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 13Co/329/2016, rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Obo/210/2001 a rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 31Cdo/1328/2007 (R 61/2010), z ktorých vyplýva, že relevantným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky dlžníkovi je bez ďalšieho založená aj aktívna legitimácia postupníka na jej vymáhanie a súd ju akceptuje bez toho, aby skúmal ako prejudiciálnu otázku existenciu, resp. platnosť zmluvy o postúpení.

9. Nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 11.09.2014, sp. zn.: II. ÚS/409/2013, bol odmietnutý názor okresného súdu a krajského súdu, že ich nevyhnutnou a zákonnou povinnosťou je z vlastnej iniciatívy skúmať platnosť zmlúv o postúpení pohľadávok, ktorými mal postupca uplatňované pohľadávky na postupníka previesť. Jej existencia je relevantná len vo vzťahu postupcu a postupníka, ktorí sa môžu navzájom voči sebe domáhať vydania bezdôvodného obohatenia. Podľa žalobcu Ústavný súd SR v danom náleze skonštatoval, že skúmanie platnosti zmlúv o postúpení pohľadávky nezodpovedá požiadavkám práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

10. Ďalej žalobca upriamil pozornosť na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obo/49/2008, sp. zn. 1Cdo/76/2007 ako aj na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 03.07.2012, č. k.: IV. ÚS 337/2012-19, z ktorých podľa neho vyplýva, že v spore o neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, resp. v spore o splnenie neuhradenej postúpenej pohľadávky je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu - zmluvy o postúpení pohľadávky, ak v konaní vyjdú najavo. Z Občianskeho zákonníka nemožno vyvodiť, že dlžník by nemohol namietat' a súd skúmať platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by toto postúpenie bolo oznámené dlžníkovi postupcom.

11. Žalobca trvá na tom, že rovnopisom zmluvy spoločnosť MCST ako postupník nedisponuje, keďže všetky jej rovnopisy boli dňa 14.05.2003 odovzdané žalobcovi na likvidáciu. Žalobca zdôraznil, že on ani jeho právny zástupca nikdy nepotvrdili autenticnosť a vierohodnosť zmluvy v takej forme, v akej bola spoločnosťou MCST predložená súdu prvej inštancie.

12. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný s tým, že sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym názorom vysloveným súdom prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, ktorý dostatočne zistil skutkový

stav vecí, vysporiadal sa so všetkými listinnými dôkazmi, oboznámil sa s celým pripojeným spisovým materiálom a vyvodil správny právny záver. Vzhľadom na to, že žalobca vo svojom odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

13. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý mal za to, že vyjadrenie žalovaného nekorešponduje s jeho podaniami predloženými v priebehu konania. Predovšetkým žalovaný zastával negatívny postoj k tomu, aby spoločnosť MCST akokoľvek vstúpila do prebiehajúceho konania. Žalobca trvá na tom, že žalovaný počas celého konania až do vyhlásenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie zastával názor, že ak už je niekto oprávnený si uplatňovať pohľadávku v predmetnom spore, je to práve žalobca, ako primárny vlastník a kontinuálny držiteľ pohľadávky počas celého obdobia od jej vzniku z plnení realizovaných priamo žalobcom, ako výrobcom a dodávateľom krmných zmesí pre Štátny majetok Galanta, š.p. Všeobecné zhrnutie žalovaným považuje žalobca za účelové a logické, pretože v konečnom dôsledku bolo vo veci súdom prvej inštancie rozhodnuté v jeho prospech.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ďalej aj ako „odvolací súd“) [§ 470 ods. 1, 4 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), vo veci samej oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie bez nariadenia pojednávania, viazaný rozsahom odvolania, odvolacími dôvodmi a zisteným skutkovým stavom súdom prvej inštancie (§ 379, § 380 ods. 1, § 383 C. s. p.), prejednal odvolanie a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je potrebné potvrdiť.

15. Vzhľadom na dlhotrvajúce riešenie situácie ohľadom postupovania pohľadávky, ktorá je predmetom sporu, odvolací považoval za potrebné zhrnúť jej priebeh. Na základe návrhu na zámenu účastníka konania podaného spoločnosťou MCST dňa 07.07.2006 (č. l. 85 spisu) Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 28. júla 2006, č. k. 45Cb/41/01-94, pripustil zámenu účastníka na strane žalobcu tak, že z konania vystúpi žalobca a na jeho miesto na strane žalobcu do konania vstúpi spoločnosť MCST.

16. Proti tomuto uzneseniu Krajského súdu v Bratislave (č. l. 94 spisu) podal žalobca odvolanie. Najvyšší súd SR ako súd odvolací o odvolaní žalobcu uznesením zo dňa 26. októbra 2006, č. k. 2Obo/255/2006-115, napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. júla 2006, č. k. 45Cb/41/01-94, zmenil a zámenu účastníka na strane žalobcu neprípustil. Svoje rozhodnutie odvolací súd odôvodnil tým, že sa súd prvej inštancie nezaoberal tým, či nastala právna skutočnosť predvídaná v ust. § 92 ods. 2 O. s. p., teda skutočnosť majúca za následok univerzálnu alebo singulárnu sukcesiu. Odvolací súd bol toho názoru, že v prípade návrhu na zmenu účastníka na strane žalobcu podaného tým, kto má na miesto doterajšieho žalobcu vstúpiť, je nevyhnutné vyžiadať súhlas pôvodného žalobcu na zmenu účastníka. Ďalej odvolací súd skonštatoval, že v prejednávanej veci je predmetom sporu pohľadávka, ktorá je sotva postihnuteľná exekúciou. Odvolací súd nemal za preukázané, že by v predmetnom konaní došlo k univerzálnnej alebo singulárnej sukcesii, a tým aj k uplatneniu postupu podľa ust. § 92 ods. 2, 3 O. s. p. Z uvedeného dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že nebol daný dôvod na pripustenie zámény účastníkov na strane žalobcu.

17. Dňa 27.10.2006 bolo na Krajský súd v Bratislave osobne doručené späťvzatie odvolania žalobcu (č. l. 113 spisu). Proti uzneseniu Najvyššieho súdu č. k. 2Obo/255/2006-115 zo dňa 26.10.2006 ako odvolacieho súdu (č. l. 115 spisu) podala dovolanie spoločnosť MCST. Najvyšší súd SR rozsudkom zo dňa 31. januára 2007, č. k. 1ObdoV/109/2006-126, dovolanie spoločnosti MCST zamietol. V rámci odôvodnenia dovolací súd uviedol, že žalobca je oprávnený určovať okruh účastníkov konania podľa ust. § 90 O. s. p. Preto pokiaľ doterajší žalobca chce zostať účastníkom konania a so zmenou nesúhlasí, nie je potom možné návrhu na zmenu účastníka konania zo strany toho, kto má do konania vstúpiť vyhovieť.

18. Na pojednávaní konanom dňa 26.09.2006 bol súdu prvej inštancie krátkou cestou doručený návrh na pripustenie vedľajšieho účastníka do konania s tým, že pohľadávka, ktorá je predmetom tohto konania bola zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 28.08.2007 postúpená spoločnosťou MCST na

spoločnosť MANNINVEST Corporation LLC., so sídlom 1220 N. Market Street, Suite 606, Wilmington, USA (ďalej len „spoločnosť MANNINVEST“). Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 26. septembra 2006, č. k. 45Cb/41/01-137, návrh na pripustenie vedľajšieho účastníka spoločnosti MANNINVEST zamietol z dôvodu, že žalobca ani žalovaný nemali záujem na vstupe vedľajšieho účastníka do konania.

19. Návrhom na zmenu účastníka konania (č. l. 139 spisu), doručeným Krajskému súdu v Bratislave dňa 18.10.2007 sa spoločnosť KENTI, s.r.o., so sídlom Jugoslávská 115, 613 00 Brno, Česká republika, IČO: 607 208 08, (ďalej len „spoločnosť KENTI“) domáhala pripustenia zámény seba namiesto pôvodného žalobcu. Dôvodom tejto zámény bolo uzavretie zmluvy o postúpení pohľadávky dňa 30.08.2007 medzi spoločnosťou MANNINVEST ako postupcom a spoločnosťou KENTI ako postupníkom.

20. Voči uzneseniu Krajského súdu v Bratislave (č. l. 137 spisu) podala spoločnosť MCST odvolanie. Najvyšší súd SR o odvolaní spoločnosti MCST uznesením zo dňa 23. januára 2008, č. k. 6Obo/235/2007-207, napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. septembra 2006, č. k. 45Cb/41/01-137, potvrdil. Najvyšší súd SR uzavrel, že spoločnosť MCST v konaní nepreukázala, že má originál zmluvy, z ktorej odvodzuje nadobudnutie predmetnej pohľadávky, tzn. že jej práva vyplývajú z hmotného práva. Následne uzavreté zmluvy o postúpení pohľadávky nepredstavovali podľa odvolacieho súdu relevantný dôkaz, že má spoločnosť MCST právny záujem na víťazstve žalobcu ako vedľajší účastník.

21. Na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora, podaného proti uzneseniu Najvyššieho súdu SR zo dňa 23. januára 2008, č. k. 6Obo/235/2007-207, dovolací súd uznesením zo dňa 16. decembra 2010, č. k. 1MOBdoV/20/2008-275, napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd skonštatoval, že závery odvolacieho súdu nezodpovedajú obsahu súdneho spisu, nakoľko súčasťou súdneho spisu bola aj notársky osvedčená kópia zmluvy, späťvzatie odvolania žalobcu (č. l. 113 spisu), záznam zo stretnutia zo dňa 10.10.2006 (č. l. 114 spisu), na ktorom právny zástupca žalobcu nespochybnil autenticitosť notársky osvedčenej kópie zmluvy. Okrem iného dovolací súd súhlasne s generálnym prokurátorom poznamenal, že v priebehu konania účastníci konania, ani samotný súd o predloženie originálu zmluvy nepožiadali. Na doplnenie dovolací súd zdôraznil, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť predkladať súdu originály písomností, keďže originály nahrádzajú v plnom rozsahu notársky osvedčené kópie. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd vychádzal z nesprávneho skutkového aj právneho názoru.

22. Odvolací súd s prihliadnutím na zrušujúce uznesenie dovolacieho súdu rozhodol uznesením zo dňa 16. januára 2012, č. k. 5Obo/13/2011-288, ktorým uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. septembra 2006, č. k. 45Cb/41/01-137, zmenil, tak že vstup spoločnosti MCST do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalobcu pripustil, a to s prihliadnutím na záväznosť právneho názoru dovolacieho súdu.

23. O dovolaní žalobcu proti uzneseniu Najvyššieho súdu SR zo dňa 16. januára 2012, č. k. 5Obo/13/2011-288, rozhodol dovolací súd uznesením zo dňa 30. mája 2013, č. k. 1ObdoV/10/2012, tak, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd posúdil dovolanie žalobcu ako dôvodné, pretože odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nespĺňalo zákonom predpokladané požiadavky, čím sa toto stalo nepreskúmateľným podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p. Ďalším dôvodom zrušenia napadnutého uznesenia odvolacieho súdu bolo zistenie vady podľa ust. § 237 písm. g/ O. s. p.

24. Odvolací súd následne uznesením zo dňa 29. júla 2015, č. k. 2Obo/55/2013-354, uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. septembra 2006, č. k. 45Cb/41/01-137, potvrdil. Rozhodnutie odvolací súd odôvodnil s prihliadnutím na znenie zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 28.08.2007 tým, že právne postavenie spoločnosti MCST by jej pripustením do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalobcu nebolo ovplyvnené výsledkom sporu. Ochrana oprávnených záujmov postupníka ako

nového vlastníka postupovanej pohľadávky, ktorou spoločnosť MCST odôvodňovala svoje pripustenie do konania podľa odvolacieho súdu nepostačovalo na preukázanie záujmu na výsledku sporu. Odvolací súd zdôraznil, že nakoľko predpokladom účasti vedľajšieho účastníka v konaní je existencia právneho záujmu na výsledku konania, tak v čase podania podnetu na vstup do konania ako vedľajší účastník už nebola spoločnosť MCST vlastníkom predmetnej pohľadávky, ale týmto bola spoločnosť MANNINVEST, pričom v súčasnosti je vlastníkom predmetnej pohľadávky spoločnosť KENTI. Na základe uvedených skutočností odvolací súd uzavrel, že právny záujem na výsledku konania za účelom ochrany právnych záujmov vlastníka pohľadávky, tzn. spoločnosti MANNINVEST, a to ani v čase podania návrhu na vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane žalobcu nebol daný v zmysle ďalšieho postúpenia pohľadávky na spoločnosť KENTI. Toto uznesenie odvolacieho súdu (č. l. 354 spisu) nadobudlo právoplatnosť dňa 08.09.2015.

25. Ďalší návrh na zmenu účastníka konania podala dňa 10.11.2015 spoločnosť Tusculum, s.r.o., IČO: 36 721 581 (ďalej len „spoločnosť Tusculum“). Jeho prílohou bola zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá dňa 25.11.2008 medzi spoločnosťou MANNINVEST a spoločnosťou KENTI (č. l. 368 spisu), teda zmluva odlišná od pôvodnej zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej medzi tými istými zmluvnými stranami dňa 30.08.2007 (č. l. 155 spisu), zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá medzi spoločnosťou MANNINVEST v postavení postupcu, pánom Vladimírom Jakubom v postavení postupníka a spoločnosťou KENTI dňa 25.03.2010 (č. l. 370 spisu) a zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 25.09.2015, ktorou postupca, Ing. Vladimír Jakub, pohľadávku postúpil na spoločnosť Tusculum (č. l. 374 spisu).

26. Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 18. novembra 2015, č. k. 45Cb/41/01-390, pripustil zmenu účastníka konania na strane žalobcu, a to z pôvodného žalobcu na nového, ktorým sa stala spoločnosť Tusculum. Súd prvej inštancie mal za to, že nastala právna skutočnosť podľa ust. § 92 ods. 2, 3 O. s. p., s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, tzn. uzavretie zmluvy o postúpení pohľadávky medzi postupcom a postupníkom, a preto návrhu vyhovel.

27. Na odvolanie žalobcu a aj žalovaného odvolací súd uznesením zo dňa 29. novembra 2016, č. k. 2Obo/3/2016-417, napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 18. novembra 2015, č. k. 45Cb/41/01-390, zmenil a návrh na zámenu žalobcu zamietol z dôvodu, že neboli splnené podmienky podľa ust. § 80 C. s. p. na to, aby mohlo byť podanému návrhu vyhovené. Podstatou bolo, že návrh na zmenu žalobcu nepodal oprávnený subjekt. S poukazom na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 1ObdoV/43/2010, 1MOBdo/5/2010) odvolací súd uviedol, že jedným z predpokladov zmeny účastníka konania na strane žalobcu je súhlas žalobcu, ako osoby, ktorá má z konania vystúpiť, pokiaľ návrh podáva osoba, ktorá má do konania vstúpiť, pretože žalobca disponuje a určuje okruh účastníkov podľa ust. § 90 O. s. p. Odvolací súd uzavrel, že neboli splnené predpoklady na zámenu žalobcu, a to ani za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko žalobca nevyslovil súhlas s predmetným návrhom na zmenu žalobcu v tomto konaní.

28. Následne podala spoločnosť Tusculum návrh na vstup do konania podľa ust. § 82 C. s. p. (č. l. 422 spisu), ktorý bol súdu prvej inštancie doručený dňa 12.01.2017. Súd prvej inštancie zaslal sporovým stranám oznámenie zo dňa 17.01.2017 o vstupe intervenienta, spoločnosti Tusculum, do konania. Na základe vyjadrení sporových strán k doručenému oznámeniu o vstupe spoločnosti Tusculum ako intervenienta do konania, súd prvej inštancie uznesením zo dňa 26. októbra 2017, č. k. 12Cb/1/2017-473, vstup intervenienta, tzn. spoločnosti Tusculum, do konania na strane žalobcu nepripustil. Tento svoj záver súd prvej inštancie odôvodnil tým, že spoločnosť Tusculum so žalobcom netvorí nerozlučné spoločenstvo a nesúhlasom samotného žalobcu ako súčasného držiteľa a vlastníka predmetnej pohľadávky so vstupom intervenienta na jeho strane do konania.

29. Podnet na vstup do konania podala aj spoločnosť MCST (č. l. 478 spisu) dňa 17.01.2018, a to z dôvodu postúpenia predmetnej pohľadávky zo spoločnosti Tusculum ako postupcu na postupníka, spoločnosť MCST na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 05.01.2018. Súd prvej inštancie v uznesení zo dňa 12. februára 2018, č. k. 12Cb/1/2017-500, vstup intervenienta, spoločnosti MCST, do

konania na strane žalobcu nepripustil. Súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobca spolu so spoločnosťou MCST netvorí nerozlučné spoločenstvo. Za daných okolností a s poukazom na ust. § 85 C. s. p., prostriedky procesnej obrany a prostriedky procesného úkotu podľa ust. § 149-154 C. s. p. uplatnené intervenientom vyžadujú súhlas strany, inak na ne súd neprihliada. Vzhľadom ku skutočnosti, že žalobca nemá záujem na vstupe intervenienta (spoločnosti MCST) do konania, neboli podľa súdu prvej inštancie splnené predpoklady na jeho vstup do konania, preto jeho vstup do konania nepripustil.

30. Predmetom odvolacieho konania je námietka žalobcu, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil platnosť zmluvy, na základe čoho potom dospel k záveru, že žalobca predmetnú pohľadávku nevlastní a nie je preto ani aktívne vecne legitimovaný. Rovnako žalobca namietal zmluvu ako simulovaný právny úkon, a to s ohľadom na platobné podmienky zakotvené v zmluve, ktoré boli pre žalobcu nevýhodné, tzn. dohodnuté v jeho neprospech. Záver súdu prvej inštancie o platnosti zmluvy namietol žalobca s argumentáciou o absencii zákonom predpísaných náležitostí (ceny za odplatné postúpenie pohľadávky, resp. aspoň minimálne kritérium jej výpočtu) a existencii takých právnych väd, ktoré majú za následok jej neplatnosť. Právne vady podľa žalobcu spočívali v tom, že nedošlo ku kvalifikovanému oznámeniu postúpenia pohľadávky dlžníkovi postupcom, ktoré by bez ďalšieho zakladalo aktívnu legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Žalobca ďalej poukázal na nedostatky, ktoré vykazuje „overená kópia“ zmluvy, konkrétne absencia prepojenia zmluvy s osvedčovací doložkou, vyhotovenou Obecným úradom Vlčkovce dňa 30.06.2003. Zdôraznil, že osvedčovací doložka nie je pevne zviazaná a spojená s telom zmluvy, tzn. previazaná trikolórou alebo prelepením okrajov v hornom rohu a označenie prelepenia pečiatkou matriky obce). So zmluvou je pevne spojená jedine osvedčovací doložka o legalizácii podpisu predsedu predstavenstva spoločnosti MCST, ktorú vykonal notár. Žalobca upozornil, že on ani jeho právny zástupca nikdy nepotvrdili autentickosť a vierohodnosť zmluvy v takej forme, v akej bola spoločnosťou MCST predložená súdu prvej inštancie.

31. Odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, z ktorého je zrejmé, že súd prvej inštancie považoval za prvoradé vysporiadať sa s právnym posúdením otázky uzatvorenia zmluvy. K tvrdeniu žalobcu, že zmluva sa prieči účelu a cieľu, ktorý účastníci postupovaním pohľadávky chcú dosiahnuť a je pre žalobcu nevýhodná, súd prvej inštancie uviedol, že zmluva v danom prípade nepredstavuje simulovaný právny úkon, pretože v nej bola pohľadávka presne špecifikovaná a zmluvné strany sa v nej dohodli, že pri postúpení pohľadávky sa riadia príslušnými ust. § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie skonštatoval, že medzi žalobcom a spoločnosťou MCST došlo k platnému uzavretiu zmluvy v zmysle ust. § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka. Správnosti záveru o platnom uzavretí zmluvy a tým aj platnom postúpení pohľadávky podľa súdu prvej inštancie svedčilo okrem iného aj stretnutie zmluvných strán konané dňa 10.10.2006 (ďalej len „stretnutie“), kde zmluvné strany za účasti svojich právnych zástupcov skonštatovali, že došlo k uzatvoreniu zmluvy, pričom ani jedna zo strán, a teda ani JUDr. Jurčo, právny zástupca žalobcu, ktorý bol prítomný na uvedenom stretnutí, nespochybnil jej autentickosť. S prihliadnutím na závery zo stretnutia týkajúceho sa postúpenia predmetnej pohľadávky, kde bola táto žalobcovi v notársky overenej fotokópii predložená, žalobca svojím podaním zo dňa 27.10.2006 zbral späť odvolanie podané proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. júla 2006, č. k. 45Cb/41/2001-94, ktorým pripustil zámenu účastníkov na strane žalobcu tak, že z konania vystúpi a na jeho miesto vstúpi spoločnosť MCST. Ďalej súd prvej inštancie poukázal na pojednávanie pred Krajským súdom v Bratislave, kde právny zástupca žalobcu potvrdil, že zmluva bola uzatvorená tak, ako to vyplýva aj z ďalších listín. Vzhľadom na predložené dôkazy bol súd prvej inštancie toho názoru, že v konaní nikto nespochybnil uzavretie zmluvy. Napriek tomu, že originál zmluvy bol skartovaný z dôvodu, že žalobca z určitých dôvodov namietal postúpenie pohľadávky, súd prvej inštancie skonštatoval, že uvedená skutočnosť nerobí takúto zmluvu neplatnou.

32. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie a na doplnenie v tejto súvislosti uvádza, že na základe vykonaného dokazovania má za preukázané uzavretie zmluvy medzi žalobcom a spoločnosťou MCST, a to bez ohľadu na skutočnosť, že originály zmluvy boli žalobcovi ešte v deň jej uzavretia, tzn. 14.05.2003 vydané spoločnosťou MCST, a podľa tvrdení žalobcu zničené.

33. Z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 12.09.2013, sp. zn. 3Cdo/65/2012 je zrejmé, že „uzavretie zmluvy o postúpení pohľadávky je právnou skutočnosťou, ktorá má za následok zmenu v osobe veriteľa, pôvodný veriteľ (postupca) stráca postúpenú pohľadávku s príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými a nie je už ďalej oprávnený pohľadávku vymáhať a prijímať od dlžníka plnenie. Postúpením pohľadávky sa veriteľom stane postupník. Ak veriteľ postúpil pohľadávku po začatí súdneho konania proti dlžníkovi, stráca aktívnu vecnú legitimáciu v spore. Nedostatok aktívnej vecnej legitimácie znamená, že ten, kto tvrdí svoje hmotnoprávne oprávnenie, v skutočnosti toto oprávnenie nemá.“ Odvolací súd zdôrazňuje, že samotné zničenie originálov zmluvy o postúpení pohľadávky nespôsobuje automatické navrátenie pohľadávky z postupníka postupcovi, v tomto prípade žalobcovi.

34. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že k podpisu žalobcu na zmluve bola vyhotovená osvedčovacia doložka Obecným úradom Vlčkovce až dňa 30.06.2003 a k podpisu predsedu predstavenstva za spoločnosť MCST bola vyhotovená osvedčovacia doložka notárom, JUDr. Ľubomírom Vlhom, dňa 03.07.2003. Originál podpísanej zmluvy bol následne spoločnosťou MCST spolu s vyhotovenou kópiou zmluvy predložený dňa 31.08.2006 na overenie na notárskom úrade JUDr. Miloslava Kováča, ktorý skonštatoval, že sa jedná o úplnú kópiu listiny (zmluvy) pozostávajúcej z 3 listov, ktorá sa doslova zhoduje s úplným prvopisom pozostávajúcim zo 4 listov (č. l. 107-109 spisu). Z uvedeného vyplýva, že overenie fotokópie zmluvy sa uskutočnilo dňa 31.08.2006, a preto podľa odvolacieho súdu nemohlo dôjsť k zničeniu originálov zmluvy ešte dňa 14.05.2003, ako tvrdí žalobca. Odvolací súd uvádza, že originály v plnom rozsahu nahrádzajú ich notársky osvedčené kópie.

35. Ďalej odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že dňa 07.07.2006 (č. l. 85 spisu), (tak ako už bolo vyššie uvedené), bol zo strany spoločnosti MCST podaný návrh na zámenu účastníka konania, prílohou ktorého bola iba vo fotokópii predložená zmluva s osvedčenými podpismi zmluvných strán. Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 28. júla 2006, č. k. 45Cb/41/01-94, pripustil zámenu účastníka na strane žalobcu tak, že z konania vystúpi žalobca a na jeho miesto na strane žalobcu do konania vstúpi spoločnosť MCST. Proti tomuto uzneseniu Krajského súdu v Bratislave (č. l. 94 spisu) podal žalobca odvolanie. K odvolaniu žalobcu sa vyjadřila spoločnosť MCST podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 26.10.2006 (č. l. 105-106 spisu), ktorého prílohou boli: 1) už overená fotokópia zmluvy s osvedčovacimi doložkami podpisov zmluvných strán, 2) kópia vyhlásenia uskutočneného žalobcom dňa 20.09.2004 o vzdaní sa nároku na plnenie z pohľadávok vyplývajúcich zo súdneho sporu vedeného pod sp. zn. 45Cb/41/01 voči žalovanému v prospech spoločnosti MCST s podpisom žalobcu osvedčeným Obecným úradom Vlčkovce dňa 23.09.2004, ktorej pravosť bola osvedčená na notárskom úrade JUDr. Miloslava Kováča dňa 31.08.2006 (č. l. 110 spisu) a 3) záznam zo stretnutia uskutočneného dňa 10.10.2006 (č. l. 111 spisu).

36. Najvyšší súd SR, ako súd odvolací, uznesením zo dňa 26. októbra 2006, č. k. 2Obo/255/2006-115, napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. júla 2006, č. k. 45Cb/41/01-94, zmenil a zámenu účastníka na strane žalobcu nepripustil. Dňa 27.10.2006, tzn. deň po vydaní rozhodnutia odvolacieho súdu, bolo na súd prvej inštancie osobne podané späťvzatie odvolania žalobcom (č. l. 113 spisu), ktoré tento odôvodnil osobným stretnutím uskutočneným dňa 10.10.2006 so zástupcami spoločnosti MCST (ďalej len „stretnutie“), kde mu bola predložená kópia zmluvy overená u notára dňa 31.08.2006 (č. l. 107-109 spisu), na základe ktorej došlo ku zmene účastníka konania - žalobcu. Ako jediný dôvod podania odvolania žalobca uviedol, že spoločnosť MCST nedisponovala originálom zmluvy. Prílohou tohto späťvzatia bol aj záznam zo stretnutia vo fotokópii (č. l. 114 spisu), z ktorého vyplývalo, že sa na ňom prebrali aktuálne otázky ohľadne pohľadávok spoločnosti MCST voči žalobcovi a voči žalovanému, pričom JUDr. Jurčovi bola predložená notársky overená kópia originálu zmluvy, ktorý ju prevzal a po jej preštudovaní nespochybnil jej autenticnosť.

37. Odvolací súd konštatuje, že z jednotlivých úkonov urobených žalobcom v priebehu konania, ako napríklad uzavretie zmluvy, vyhlásenie o vzdaní sa nároku na plnenie žalovaného v prospech spoločnosti MCST (č. l. 110 spisu), späťvzatie odvolania (č. l. 113 spisu), vyplýva, že si bol vedomí platného uzavretia zmluvy ako aj všetkých následkov, ktoré s právnym úkonom postúpenia pohľadávky právnou úpravou spája, okrem iného aj stratu aktívnej vecnej legitimácie v tomto konaní.

38. K žalobcom tvrdenej neplatnosti zmluvy z dôvodu absencie určenia ceny za odplatné postúpenie pohľadávky, odvolací súd uvádza, že Občiansky zákonník pripúšťa možnosť uzavrieť platnú zmluvu o postúpení pohľadávky aj bezodplatne, a nie len za odplatu. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 26. februára 2014, sp. zn. 2Obo/6/2013, v ktorom je uvedené, že „Podstatnými náležitosťami zmluvy o postúpení pohľadávky je označenie zmluvných strán, identifikácia postúpenej pohľadávky /popis pohľadávky, čo do jej výšky a právneho dôvodu jej vzniku/. Nevyhnutnou súčasťou zmluvy o postúpenie pohľadávky je dojednanie o tom, či ide o bezodplatnú, či odplatnú zmluvu. V prípade odplaty musí byť vyjadrená aj cena za postúpenie pohľadávky. V opačnom prípade je zmluva o postúpení pohľadávky z dôvodu neurčitosti a možnosti obchádzania zákona neplatná (§ 37 a 39 Občianskeho zákonníka).“ Rovnako z tohto uznesenia, sp. zn. 2Obo/6/2013, vyplýva, že ak zmluva o postúpení pohľadávky neobsahuje dohodu, že sa jedná o odplatné postúpenie pohľadávky, a teda ani cenu za jej postúpenie, tak na základe takejto zmluvy o postúpení pohľadávky sa postupník stal veriteľom pohľadávky bezodplatne. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd zastáva názor, že absencia konkrétnej výšky odplaty v zmluve nespôsobuje jej neplatnosť, ale následkom je bezodplatné postúpenie pohľadávky.

39. Odvolací súd považoval za potrebné poukázať na nález Ústavného súdu SR zo dňa 1. apríla 2015, sp. zn. I. ÚS 640/2014, podľa ktorého „určitosť právneho úkonu je zákonnou podmienkou jeho platnosti a je považovaná za náležitosť prejavu vôle. Právny úkon možno považovať za určitý vtedy, ak jeho obsah nie je vnútorne rozporný a súčasne je jeho predmet jasne určený. Vychádzajúc z princípu preferencie platnosti právneho úkonu pred jeho neplatnosťou súčasne platí, že aj v prípade určitých pochybností o určitosti obsahu, či predmetu právneho úkonu, tento bude neplatným len vtedy, ak tieto nedostatky nemožno preklenúť ani použitím interpretačných pravidiel stanovených v § 35 ods. 1 a 2 OZ a § 266 ods. 1 až 3 OBZ. Ak totiž tieto nedostatky možno takýmto spôsobom preklenúť, je ústavnou povinnosťou všeobecného súdu uprednostniť výklad, ktorý vedie k platnosti právneho úkonu, a nie naopak.“

40. Okrem vyššie uvedených nedostatkov zmluvy žalobca namietal aj nedostatok overenej kópie zmluvy predloženej spoločnosťou MCST, ktorý mal spočívať v absencii prepojenia (previazania trikolórou alebo prelepením okrajov v hornom rohu a označenie prelepenia pečiatkou matriky obce) zmluvy s osvedčovacou doložkou vyhotovenou Obecným úradom Vlčkovce dňa 30.06.2003. Pevné spojenie zmluvy bolo iba s osvedčovacou doložkou o legalizácii podpisu predsedu predstavenstva spoločnosti MCST. Sládečka, ktorú vykonal notár. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že zákon pre platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky síce vyžaduje písomnú formu, ale nevyžaduje, aby podpisy zmluvných strán boli osvedčené.

41. Žalobca v ďalšom argumentoval rozporom napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie s právnym názorom vysloveným v uznesení Najvyššieho súdu SR zo dňa 26. októbra 2006, č. k. 2Obo/255/2006-115, kde v uznesení, sp. zn. 2Obo/255/2006, súd poukázal na znenie ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého „Postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.“ Súd rovnako v tomto uznesení uviedol, že „V súdnej veci pohľadávka je predmetom sporu a sotva je postihnuteľná exekúciou. Ak by aj postihnuteľná bola, tento spor by nemal logiku.“ K uvedenému odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že z uznesenia, sp. zn. 2Obo/255/2006 nie je celkom zrejmé, na základe akých skutočností dospel odvolací súd k daným záverom. Odvolací súd sa môže len domnievať, že pravdepodobne odvolací súd v uznesení, sp. zn. 2Obo/255/2006, vychádzal z exekučnej imunity štátu, ktorý právny názor bol však ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít už prekonaný.

42. K rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27. júna 2017, sp. zn. 13Co/329/2016, na ktorý žalobca v odvolaní poukázal, odvolací súd uvádza, že sa v ňom riešil spor z úverovej spotrebiteľskej zmluvy, ktorá obsahovala neprijateľnú zmluvnú podmienku spočívajúcu v tom, že spotrebiteľ nebol oprávnený bez písomného súhlasu veriteľa postúpiť pohľadávku tretím osobám,

naopak dodávateľ bol oprávnený pohľadávku zo zmluvy tretím osobám postúpiť bez toho, aby dlžník (spotrebiteľ) s takýmto postupom udelil písomný súhlas. V danom spore sa uskutočnilo postúpenie pohľadávky na žalobcu na základe neprijateľnej podmienky, upravenej v spotrebiteľských zmluvách, z ktorého dôvodu takéto postúpenie súdy vyhodnotili ako neplatné. Vzhľadom na to, že nedošlo k prevodu práva z uvedenej úverovej zmluvy na žalobcu, tento sa nestal nositeľom aktívnej vecnej legitímácie. Odvolací súd konštatuje, že uvedené rozhodnutie nerieši situáciu ako je predmetom tohto sporu.

43. V rámci rozsudku Najvyššieho súdu ČR zo dňa 9. decembra 2009, sp. zn. 31Cdo/1328/2007 (R 61/2010) bolo skonštatované, že ak oznámil postupca dlžníkovi postúpenie pohľadávky postupníkovi, dlžník nemá (s výnimkou prípadov uvedených v § 525 Občianskeho zákonníka, eventuálne prípadov, v ktorých by dlžník preukázal, že postúpenie pohľadávky malo za následok zmenu/zhoršenie jeho právneho postavenia) voči postupníkovi v spore o úhradu pohľadávky k dispozícii obranu založenú na námietke neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky.

44. Žalobca v rámci svojho odvolania poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 11. júna 2003, sp. zn. 4Obo/210/2001, podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Súd z takéhoto oznámenia vychádza bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Dlžník sa v takomto prípade nemôže úspešne dovolať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky alebo jej neexistencie. To by mohol len vtedy, ak by postúpenie pohľadávky preukazoval zmluvou o postúpení postupník.

45. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že súdna prax sa už odklonila od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, pod sp. zn. 4Obo/210/2001. Odklon od uvedeného rozhodnutia vyplýva aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.05.2008, pod sp. zn. 2Obo/49/2008, ako aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.01.2009, pod sp. zn. 1Cdo/76/2007, podľa ktorého v spore o neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu - zmluvy o postúpení pohľadávky. K správnosti týchto záverov sa priklonil aj Ústavný súd SR v uznesení zo dňa 03.07.2012, pod sp. zn. IV. ÚS 337/2012.

46. Ústavný súd SR v náleze zo dňa 11. 09. 2014, č. k. II. ÚS 409/2013-49, uviedol, že „právny názor okresného súdu zhodný s názorom krajského súdu v tom, že bolo nevyhnutnosťou a ich zákonnou povinnosťou skúmať platnosť zmlúv o postúpení pohľadávok, ktorými mala sťažovateľka uplatňované pohľadávky nadobudnúť, aj keď to správkyňa nenamietala, nezodpovedá zákonnej úprave ani ustálenej súdnej praxi. Podľa ustanovenia § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka totiž platí, že oznámenie postúpenia cedentom (doterajším veriteľom) zbavuje dlžníka práva požadovať predloženie zmluvy o postúpení. Dlžník tak podľa citovaného ustanovenia nemá právo ani zisťovať, či vôbec nejaká zmluva bola uzatvorená, a fortiori tak nemôže namietat ani nedostatky jej platnosti (zhodne už R 119/2003); jeho závery boli síce neskôr čiastočne relativizované v R 46/2009, pokiaľ ide o postúpenie pohľadávky v rozpore s § 525 Občianskeho zákonníka, ale o taký prípad v prerokovanej veci nejde. Vo vzťahu k dlžníkovi je tak v týchto prípadoch postúpenie založené len na oznámení veriteľa o tom, že došlo k postúpeniu (zmene veriteľa), podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Nerozhodné je, či je toto oznámenie kryté aj kauzálnym vzťahom (titulom) medzi postupcom a postupníkom, teda zmluvou o postúpení pohľadávky (v podobe kúpy pohľadávky, jej darovania či zabezpečovacieho postúpenia pohľadávky a pod.), ktorej existencia je relevantná len vo vzťahu postupcu a postupníka, ktorí sa prípadne môžu navzájom voči sebe domáhať bezdôvodného obohatenia.“

47. Vzhľadom na to, že každé rozhodnutie súdu vychádza z hodnoteného skutkového stavu, ktorý je v každom prípade iný, odvolací súd zdôrazňuje, že v predmetnom konaní žalobca v postavení postupcu žalovanému ako dlžníkovi postúpenie pohľadávky neoznámil a túto skutočnosť rovnako kvalifikovaným spôsobom neoznámila dlžníkovi ani spoločnosť MCST v postavení postupníka. V predmetnom spore sa dlžník (žalovaný) o postúpení pohľadávky dozvedel v súvislosti s rozhodovaním súdov o návrhu na zmenu účastníka konania podanom spoločnosťou MCST, prílohu ktorého tvorila zmluva. Tým, kto

primárne namieta platnosť zmluvy je podľa odvolacieho súdu samotný žalobca, nie žalovaný. Z uvedeného dôvodu odvolací súd považuje postup súdu prvej inštancie, spočívajúci v skúmaní platnosti zmluvy za správny, a nie v rozpore s vyššie uvedenými rozhodnutiami, na ktoré sa odvolával žalobca. Nemenej dôležitá skutočnosť je aj tá, že žalobca na jednej strane uvádza, že Zmluvu o postúpení pohľadávky uzatvoril so spoločnosťou MCST, avšak neskôr ju považoval za pre neho nevýhodnú a preto došlo k jej zničeniu. Teda nespochybnil jej uzatvorenie a podpísanie. Následne spochybnil, že nebola platne podpísaná, overená a pod., čím sám vyvrátil svoje tvrdenie a aj z uvedeného dôvodu vyhodnotil odvolací súd túto odvolaciu námietku žalobcu za irelevantnú.

48. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie, berúc do úvahy všetky okolnosti daného prípadu, dospel k záveru, že žalobca so spoločnosťou MCST uzavreli platnú zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorá je predmetom tohto sporu. Odvolacie dôvody vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné s poukazom na to, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový a právny stav, z ktorého vyvodil aj správny právny záver, svoje rozhodnutie riadne odôvodnil. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej podľa ust. § 387 ods. 1, 2 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

49. O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 262 a § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešnou stranou v odvolacom konaní bol žalovaný, ktorému vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Keďže si však žalovaný žiadne trovy neuplatnil, odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

50. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.). Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne(dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1). Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).